

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/121/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316202797
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8316202797.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Straku a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Elišky Wagshalovej v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovanému: D. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX/XX, XXX XX D., právne zastúpený Mgr. Marcelom Kandrikom, advokátom, AK Grešova 7, 080 01 Prešov, o povolenie obnovy konania vedeného na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 6Ro/48/2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 7C/49/2016-67 zo dňa 12.04.2017 takto

rozhodol:

I. Potvrďuje sa rozsudok.

II. Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol: „Súd p o v o ľ u j e obnovu konania vo veci vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 6Ro/48/2011. Žalovanému p r i z n á v a náhradu trov konania v plnom rozsahu.“

2. V odôvodnení uviedol, že vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. XRo/XX/XXXX bol dňa 31.03.2011 vydaný platobný rozkaz, ktorým súd žalovaných v 1. až 3. rade (v 3. rade bol žalovaný D. G.) zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu X XXX,XX eur spolu s úrokom z omeškania vo výške X,XX % ročne zo sumy 3 223,75 eur od 01.02.2011 do zaplatenia a na náhradu trov konania. Podkladom pre vydanie rozhodnutia v danej veci bola notárska zápisnica napísaná dňa 16.10.2011 na Notárskom úrade v D., G.. J. X., notárom a Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorú uzatvorili žalobca, dlžníci - A. B. a G. B. a D. G. ako ručiteľ. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie mimoriadneho medziúveru vo výške 400 000,- Sk. Dlžník sa zaviazal do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 8,50 % ročne, pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 2 800,- Sk splácať medziúver a splátkami vo výške 2 834,- eur splácať úroku mimoriadneho medziúveru. Za spracovanie medziúveru vyrubuje veriteľ poplatok vo výške 1 000,- Sk. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení, na základe ktorej bol medziúver poskytnutý a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok ako aj Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby (ďalej len Všeobecné podmienky) sa medziúver zúčtuje bez osobitnej dohody s nasporenou sumou na účte stavebného sporenia, čím sa medziúver zmení na stavebný úver pod číslom XXXXXXXXXXXX vo výške cca 200 000,- Sk. Dlžník sa zaväzuje plnú výšku stavebného úveru vrátane úrokov vo výške 4,7 % ročne uhradiť pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 2 800,- Sk. Žalovaný v 3. rade sa zaviazal ručením prevziať na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku žalobcu, ak ju neuspokojia žalovaní v 1. a 2. rade. Tí si svoju povinnosť uhrádzať dohodnuté splátky riadne a včas nespĺnili, preto boli, rovnako ako žalovaný v 3. rade, upozorení na plnenie. Z dôvodu podstatného porušenia zmluvnej povinnosti zo strany žalovaných v 1. - 3. rade odstúpil žalobca listom zo dňa 16.12.2009 v súlade s článkom VI.

a VII. od Zmluvy o mimoriadnom stavebnom medziúvere a stavebnom úvere a vyzval žalovaných na okamžité plnenie.

3. Návrh na povolenie obnovy konania je dôvodný. Žalovaný podal návrh včas, keď o dôvode obnovy konania sa dozvedel od svojho právneho zástupcu až dňa 03.02.2016, žaloba vo veci bola podaná dňa 23.03.2016. Žaloba na obnovu konania bola teda podaná v subjektívnej ako aj objektívnej lehote v zmysle § 230 ods. 1 a 2 O.s.p.

4. Je daný dôvod pre obnovu konania vyplývajúci z § 228 ods. 1 písm. e) O.s.p. (teraz § 397 písm. e) CSP). Povinnosťou všetkých súdov pri aplikácii spotrebiteľských predpisov je vytvárať a vylúčiť z bežného života ľudí všetky nepríjemné podmienky, ktoré zhoršujú kvalitu života. Je povinnosťou súdu postarať sa, aby spotrebiteľov neprijateľné klauzuly v zmluvách nezaväzovali, najmä ak občan sa ťažko orientuje nielen v zmluvách a v neprijateľných zmluvných podmienkach, ale aj v existujúcej judikatúre Súdneho dvora. Pokiaľ úverová zmluva, na základe ktorej bol žalobca zaviazaný na plnenie platobným rozkazom obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a platobný rozkaz bol vydaný v rozpore s rozhodnutiami Súdneho dvora Európskej únie, ide o dôvod na obnovu konania.

5. Okresný súd Humenné v konaní vedenom pod sp. zn. 6Ro/48/2011 nemohol s ohľadom na obsah spisového materiálu komplexne, v súlade s požiadavkami uvedenými v smernici vyhodnotiť zmluvné podmienky v rozsahu a kvalite vyžadovanej v čl. 4 smernice. Obsahom spisu v uvedenom konaní nebola zmluva o stavebnom sporení, ktorá bola základom pre poskytnutie mimoriadneho medziúveru žalovanému. Žalobca v žalobe uviedol len výšku dlžnej sumy vyjadrenú jedným číslom, z obsahu spisu vôbec nie je zrejmé, z čoho predmetná suma pozostáva, či ide len o istinu, resp. sú v tejto sume zahrnuté napr. kapitalizované úroky, poplatky, sankcie a pod. Bez ďalšieho preto nebolo možné vyhodnotiť, či si žalobca v rámci dlžnej sumy uplatňuje aj prípadné nároky z neprijateľných zmluvných podmienok.

6. Napádaný platobný rozkaz je z vyššie uvedených dôvodov v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora a preto súd dospel k záveru, že je daný dôvod na povolenie obnovy konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 6Ro/48/2011 podľa § 228 ods. 1 písm. e) O.s.p. (teraz § 397 písm. e) CSP) a žalobe z uvedeného dôvodu vyhovel.

7. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

8. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Uviedol, že napadnutý platobný rozkaz 6Ro/48/2011 zo dňa 31.3.2011 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 03.05.2011. Od nasledujúceho dňa začala plynúť objektívna 3-ročná lehota. V rámci tejto lehoty plynula 3 mesačná subjektívna lehota. Žalovaný zmeškal lehotu pre podanie žaloby, nakoľko subjektívna lehota na podanie žaloby mu začala plynúť dňa 04.05.2011. Žalovaný si zvolil právneho zástupcu dňa 03.02.2016. Právo žalovaného na právne zastupovanie pred súdom však existovalo už v čase napadnutého súdneho konania ako aj po jeho právoplatnom skončení. Z podanej žaloby nie zrejmý dôvod, ktorý by bránil žalovanému riadne uplatňovať svoje procesné práva vrátane práva na zastupovanie advokátom v čase trvania súdneho konania 6Ro/48/2011 ako aj v čase plynutia lehoty na podanie žaloby na obnovu konania. Taktiež všetky súdne rozhodnutia, na ktoré sa odvoláva v žalobe existovali už v čase súdneho konania ako aj v lehote na podanie žaloby na obnovu konania stanovenej právnymi predpismi SR. V žalobe nie je uvedené konkrétne zmluvné ustanovenie ako neprijateľná zmluvná podmienka. Ide o všeobecné a vágne konštatovania o neprijateľných zmluvných ustanoveniach a potrebe ich preskúmania súdom. V súdnom konaní neboli porušené práva žalovaného na súdnu ochranu vrátane práva na zastúpenie advokátom. Na podporu svojich argumentov poukázal na závery vyslovené v uznesení Krajského súdu v Prešove č.k. 5Cob/71/2015 zo dňa 08.09.2016. Z pohľadu vnútroštátneho práva v čase podania žaloby na povolenie obnovy konania lehota uplynula objektívna aj subjektívna. V zmysle citovaného uznesenia KS v Prešove v žalobe sa neuvádza žiadne konkrétne rozhodnutie Súdneho dvora ES, ktoré by vecne alebo personálne súviselo s platobným rozkazom 6Ro/48/2011 a zakladalo by dôvod na obnovu konania z dôvodu uvedeného v § 230 písm. e) OSP. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok 7C/49/2016 zo dňa 12.04.2017 a žalobu o povolenie obnovy konania 6Ro/48/2011 zamietol a nepriznal žalovanému nárok na náhradu trov konania.

9. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že začiatok plynutia subjektívnej lehoty sa odvodzuje od momentu, kedy žalovaný subjektívne vnímal určitú skutočnosť vonkajšieho sveta. Súd prvej inštancie

správne posúdil včasnosť podaného návrhu na obnovu konania a správne vyhodnotil dôvody obnovy konania. Navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

10. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 379 až § 381 zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo zverejnené na úradnej tabuli súdu ako aj na webovej stránke.

11. Podľa § 228 ods. 1 písm. e) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). právoplatný rozsudok môže účastník napadnúť návrhom na obnovu konania, ak je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev. Podľa § 230 ods. 1 OSP návrh na obnovu konania treba podať v lehote troch mesiacov od toho času, keď ten, kto obnovu navrhuje, sa dozvedel o dôvode obnovy, alebo od toho času, keď ho mohol uplatniť. Podľa § 230 ods. 2 písm. e) OSP, po troch rokoch od právoplatnosti rozsudku možno návrh podať len z dôvodu uvedeného v § 228 ods. 1 písm. e).

12. Odvolací súd uvádza, že platobný rozkaz č.k. 6Ro/48/2011-23 zo dňa 31.03.2011 nebol vydaný sudcom, ale vyššou súdnou úradníčkou. Platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 03.05.2011.

13. Ako už odvolací súd konštatoval v uznesení č.k. 6Co/230/2016-48 zo dňa 31.10.2016 to, že spotrebiteľ nepodal odpor proti platobnému rozkazu, je klasickým príkladom konania spotrebiteľa, keď priemerný spotrebiteľ nedokáže posúdiť neprijateľné zmluvné podmienky, ani nekalé obchodné praktiky v zmluvách, ktoré sú právnym základom uplatňovaného nároku a nedokáže využiť procesné inštitúty na svoju obranu (porovnaj bod 61 rozsudku Súdneho dvora EÚ C-429/05).

14. Nečinnosť spotrebiteľa nemôže byť v takom prípade považovaná za konkludentný súhlas, ale je prejavom len rezignácie neinformovaného spotrebiteľa, ktorý nevie o neprijateľnosti zmluvných podmienok, ktoré, napriek ich absolútnej neplatnosti, dodávateľ uplatňuje.

15. Súdny dvor EÚ v spojených prípadoch C-240/98 až C-244/98 okrem iného konštatoval, že existuje reálne riziko, že spotrebiteľ v súdnom konaní kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Pokiaľ ide o argument žalobcu, že žalovanému nič nebránilo už v štádiu rozkazného konania vyhľadať pomoc advokáta, k tomuto je potrebné uviesť, že zákon takúto povinnosť žalovanému neukladal ani neukladá.

16. V ďalšom odvolací súd poukazuje na závery SD EÚ vo veci C-448/17:

V dôsledku toho okolnosť, že vnútroštátna právna úprava priznáva právomoc v oblasti vydávania platobných rozkazov súdnemu úradníkovi, ktorý nemá postavenie sudcu, nemôže ohroziť zachovanie potrebného účinku smernice 93/13, pokiaľ je preskúmanie neprítomnosti nekalých podmienok v dotknutej zmluve sudcom stanovené v štádiu výkonu platobného rozkazu alebo v prípade odporu proti platobnému rozkazu.

Ako bolo pritom pripomenuté v bode 46 tohto rozsudku, existencia takéhoto preskúmania jedine v štádiu odporu môže viesť k zachovaniu potrebného účinku smernice 93/13 len vtedy, ak spotrebiteľia nie sú odrádzaní od podania takéhoto odporu.

V prejednávanej veci vnútroštátna právna úprava dotknutá vo veci samej stanovuje iba pätnásťdňovú lehotu, počas ktorej môže spotrebiteľ podať odpor proti platobnému rozkazu, a okrem toho vyžaduje, aby spotrebiteľ svoj odpor vecne odôvodnil.

V dôsledku toho pri takejto právnej úprave existuje nezanedbateľné riziko, že dotknutý spotrebiteľ nepodá odpor a že sudca následne nebude môcť uskutočniť ex offa preskúmanie neprítomnosti nekalých podmienok v dotknutej zmluve.

Vzhľadom na tieto úvahy je potrebné odpovedať na tretiu až piatu otázku tak, že smernica 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ako je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá, napriek tomu, že v štádiu vydania platobného rozkazu proti spotrebiteľovi stanovuje preskúmanie nekalej povahy podmienok uvedených v zmluve uzatvorenej medzi podnikateľom a spotrebiteľom, na jednej strane priznáva právomoc vydať tento platobný rozkaz súdnemu úradníkovi, ktorý nemá postavenie sudcu, a na druhej strane stanovuje pätnásťdňovú lehotu na podanie odporu a vyžaduje, aby bol tento odpor vecne odôvodnený, za predpokladu, že takéto ex offa preskúmanie nie

je stanovené v štádiu výkonu uvedeného platobného rozkazu, čo musí preveriť vnútroštátny súd (bod 50.-54.)

17. Žalovaný v návrhu na obnovu konania poukázal na to, že súd pri vydávaní platobného rozkazu postupoval v rozpore s právnou úpravou SR ako aj judikatúrou súdneho dvora EÚ, a to pokiaľ ide o premlčanie, voľbu Obchodného zákonníka, nevyvážené podmienky pre odstúpenie od zmluvy veriteľom, sankčné úroky, poplatok za správu úveru, poplatok za spracovanie úveru. Za tohto stavu neobstojí argument žalobcu, že žalovaný nekonkretizoval, ktoré podmienky obsiahnuté v zmluve považuje za neprijateľné.

18. Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatuje, že návrh na obnovu konania je v predmetnom prípade prípustným a vhodným prostriedkom, ktorým možno napraviť stav, kedy v rozkaznom konaní nebol naplnený cieľ čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS.

19. Pre posúdenie momentu začatia plynutia subjektívnej 3 mesačnej lehoty na podanie žaloby o obnovu konania je rozhodujúcim moment, kedy sa ten, kto navrhuje obnovu konania, dozvedel o dôvode obnovy. Odvolací súd dodáva, že žalovaný logicky nemohol uplatniť dôvod obnovy skôr, ako sa o ňom dozvedel. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný sa o dôvode obnovy konania dozvedel od svojho právneho zástupcu dňa 03.02.2016, pričom návrh na obnovu konania podal dňa 23.03.2016, teda v rámci plynutia subjektívnej trojmesačnej lehoty, včas. Ak by súd vychádzal nie zo skutočnej, ale len predpokladanej vedomosti, išlo by celkom iste o nespravodlivý proces (porov. nález Ústavného súdu Českej republiky II. ÚS 2460/17).

20. Pokiaľ žalobca namieta, že rozsudky SD EÚ, na ktoré sa žalovaný odvoláva boli publikované a známe už v čase rozkazného konania sp. zn. 6Ro/48/2011, k tomuto odvolací súd uvádza, že povinnosťou všetkých súdov pri aplikácii spotrebiteľských predpisov je vytvárať a vylúčiť z bežného života ľudí všetky neprimerané podmienky, ktoré zhoršujú kvalitu života. Je povinnosťou súdu postarať sa, aby spotrebiteľov neprijateľné klauzuly v zmluvách nezaväzovali, najmä ak sa spotrebiteľ ťažko orientuje nielen v zmluvách a v neprijateľných zmluvných podmienkach, ale aj v existujúcej judikatúre. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov, reality praktického života, a teda aj zdravému rozumu odporuje požiadavka priebežného sledovania činnosti Súdneho dvora EÚ, požiadavka znalosti jeho rozhodnutí. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti, mu nemôže byť na ujmu. V tomto smere je zároveň potrebné poukázať na skutočnosť, že nie všetky rozsudky Súdneho dvora sú preložené do slovenského jazyka.

21. Keďže uplatnenie obnovy konania z dôvodu podľa § 228 ods. 1 písm. e) OSP nie je limitované trojročnou objektívnou lehotou, nemožno dospieť k záveru, že návrh na obnovu konania žalovaný podal po uplynutí objektívnej lehoty.

22. Odvolací súd považuje za nesprávny a nelogický taký výklad ust. § 228 ods. 1 písm. e) OSP (s účinnosťou od 01.07.2016 § 397 písm. e) CSP), podľa ktorého by tento dôvod obnovy bolo možné uplatniť len na takú právnu vec, s ktorou rozsudok SD EÚ vecne alebo personálne súvisí, resp. bol vydaný v konaní, o obnovu ktorého sa strana domáha. Už len samotný fakt, že prejudiciálna otázka sa SD EÚ predkladá ešte pred právoplatným skončením vnútroštátneho súdneho konania vylučuje výklad, že by sa malo jednať o rozhodnutie SD EÚ vydané v konkrétnej veci a bolo by to tiež v rozpore s politikou EÚ, ktorej cieľom je lojálnosť k princípom a inštitúciám EÚ. Závery vyslovené SD EÚ dopadajú nielen na konkrétnu vec, ale na všetky obdobné prípady a všetky členské štáty

23. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

24. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).